

ივერია

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შუკრი

გაზეთის დასაყვებად და კრძალ განცხადება-
დასაშუალებად უნდა მიჰმართოს: თეოდორ რუდე-
ციას, კეთილი, ვაჭლის ქუჩაზე, ვარსკვლავის
მკვლავისმარაბი, თავ. გრუნისსკულას სახ-
ლში; წარმოადგინოს კვანძები, რომელთა
ლოგოსი განცხადების, სადაც-მანათი გან-
კის სახლებში, სკოლის ქუჩაზე.
ესი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრი-
ქონი რვა ანუტი.

1877—1892

ს ა ზ ე ლ ი ტ ი კ ა და ს ა ლ ი ტ ე რ ა ტ ყ რ ს გ ა ზ ე თ ი

1877—1892

ამ ნომერში ათი გვერდია.

ქართული თეატრი
შაბათს, 18 იანვარს,
ქართულ თეატრის არტისტები
ბბ-ნი ყუიანი და აბაშიძე
გ ა მ მ ა რ თ ა ე ე ნ

სალიტერატურა და სამუსიკო საღამოს

სუთ ვანყოფინებად,

რომელშიაც მიიღებენ მონაწილეობას: ქ.ქ. მუსკაძის, სლახაძის; ბბ-ნი
ფორტეტი, ბაია, კრამსკოა-სულკა, ვერტოვანა, ჭორაძე, ცხომელიძე, გაბა-
შიაძე, ქართული სონო რატოვას და თავად ციციქოვას გუნდი.

I

წარმოდგენილი იქნება

ბნელ ოთახში

ვოლგა 1 მოქმედებად

მოთამაშენი ქ. არანას და ბ.ნ. აბაშიძე

II

რუსულს ენაზე

ქორწინების წინა დღეს

ოპერეტი I მოქმედ. მუსიკა ეონანისა

მოთამაშენი: ქ. სლახაძის და ბ.ნ. აბაშიძე

III

სამი ხმობელი სურათი

(ქართველთა ცხოვრებისა)

სურათებს გაჰმართავს ბ.ნი ვიკო გაბაშიაძე

IV

დიდი დიპლომატი

- 1) ქართული სონო ბ.ნ. რატოს ლიტურგიკული—ასრულდეს სიმღერების.
- 2) ბატონი ფორტეტი—წაიკითხოს იგებს „Слово по Улици воли“
- 3) ქ. მუსკაძის—ასრულდეს არიას ოპერად „არუსთან და დილიშვილი“
- 4) ბ.ნი კრამსკოა-სულკა—წაიკითხოს ლექსი „კახიანი დიდი“
- 5) ბ.ნი ცხომელიძე—ასრულდეს არიას ოპერედამ „ნატერის თვალი“
- 6) ბ.ნი ყუიანი—წაიკითხოს ქართულს ლექსს
- 7) ბ.ნი აბაშიძე—ასრულდეს ახალს კუბლეტებს
- 8) ბ.ნი ვერტოვანა—წაიკითხოს რუსულს ლექსს
- 9) ბ.ნი ჭორაძე—ასრულდეს კავატინს ოპერად „ურის ქალი“
- 10) თავად ციციქოვას გუნდი ავალდებს ქართულს სიმღერებს

V

ბ.ნი ბაია, აბაშიძე, ყუიანი, ოსოტინი და აბაშიძე

წარმოდგენენ ერთ სცენას ოპერედამ

ДЕТЯЯ КАВАЛЕРИЯ

დასასრულ

ლ ე ტ უ რ ი

მოთამაშენი: ქ. არანას და ბ.ნ. მურადოვი.

ანტრაქტებში დაუკრავს ორკესტრი და ზურნის.

ადგილებების ფასი ჩვეულებრივია,

დასაწყისი სწორედ 71/2 საათზე.

ბილეთების ყიდვამ თავითვე კასში შეიძლება.

გამეც საღამოსი ე. ა. აბაშიძე.

20 იანვარს, საღამოს 8 საათზე,
დანიშნულია კრება კავკასიის იუ-
რიდიულ საზოგადოების წევრთა ტვი-
ლისის ოლქის სასამართლოს დარ-
ბაში. კრება განხილავს მორავი-
სკების და შემდეგ მოისმენს საზოგადო-
ლოების წევრის ბ.ნ. ა. ფრენკლის
მოხსენებას: ყარაღებისა და ავღანე-
ბის ისტორიის შესახებ კავკასიაში—
ტრატო წულუკაძე.
საზოგადოების წესდების მე-17 §
ძალით, მის კრებაზე არა-წევრთაც
შეუძლიანთ დასწრება. (2—2)

ტბილის ექიმი

А. И. МРЗАЛИ

სოლოკაზე, საკუთ. სახლში №14—16

ავადმყოფებს მიიღებს:
დილით 8-დან 10 საათამდე.
საღამოთ 4-დან 6 საათამდე.
კვირა-შაბათ დღეებში
დილის 8 საათიდან ნაშუადღევს
2 საათამდე. (150—6)

ტფილისი, 16 იანვარი

ნათლის დღის დღეს მომხდარმა
უბედურობამ ყოველივე საქმე უკან
დააყენა, სხვა უკვლავ ფერზე ად-
მიანს აზრი მოუჭრა და ენა დაუ-
დუნა. ამ უბედურობისაგან ამფერე-
ული და შემადრწუნებელი გული
დღეს აქამდე არ დაწყნარებულა
და ტკივილი სამინელ ყოფილისა
არ დაამბუღა. რასაკვირველია,
ქ'ლა ჩვენის დავაგონებულის ვითარ-
და ვითარ უბედურად დადუღულ-
ნი ადრ დაუბრუნებიათ თავიანთ
დაბლობულ ოჯახებს, მაგრამ
ესეც ცოტა ოდნავ სანუგეშოა,
რომ ჩვენში დიდმა თუ პატარამ
სხვის ურარაზად წახდენა და და-
დუღუვა საკუთარ უბედურებად მი-
ჩინის და დიდი გულის ტკივილი
გამოიჩინა. ამ ამავეს უკვდა მის-
ძრა-მოსძრა და ჩვენს ჩვეულებ-
რივად თვედმით მიმავალს ცხოვ-
რებას სამეგრისოდ თვალი ახი-
ლდებინა იმ მხრით, რომ ცხადად
დაგვანახა, —თქვენს თავს თუ თვი-
რით თქვენზე არ უპატრონეთ,
სხვაზედ იძუდეს ამისთანა ბოლო-
მოსდევსო, ჭკვა ისწავდეთ და
გაუფრთხილდითო.

მართალია, ქალაქის მკვიდრთა
საპატრონებოდად, მათად მკვი-
დობიანად და უშიზრად საყოფენ-
ლოდა, მათდა სართოა ცხოვრების
საკეთილოდა და სასიამოვნოდა მო-
საწყობად ბევრი სხვა-და-სხვა და-
წყებულებანი არიან მთავრობისა-
ნი, მაგრამ ამით ვარე ქალაქის
თვით-მმართველობაც არის მოწყე-
ული ამავე სასახურისათვის. ეს
თვით-მმართველობა თვით ქალა-
ქში, პირდაპირს ხელშია და მამა-
დადე მისი ავგარგანობა საკუთარედ
ჩვენზე დაბოკადებული. ჩვენ, წი-
ნადაც ესთქვით და ესდოვ ვიტ-
კვით, პირდაპირს ბრალს არავის
ვსდებთ, რომ ნათლის დღის დღეს
ამოედნა ხალხს საფლავი გუთნარ-
თ და ამოედნა ოჯახებს დიდის
დღეობის სიხარული გლოვად გა-
დაეცვა, მაგრამ ამას-კი ვიტკვით,
რომ თუ წვერნი ქალაქის გამ-
გეობისანი ცოტა ოდნავ გუდრო-
დგინენ ყოფილიყენენ, უკვლავ ეს
უბედურება ავცდებოდა. ჩვენ იმას
ჭრითვთ, რომ გამგებობას შეუდო-
უბედურება ავცილებინა და შესა-
ძლებელი არა ჰქმნას. ამაზე იტვი
არ არის.

ამ შემთხვევაში იმით გამართლე-
ბა თავისა, რომ ჩემი მოვალეობა
არ იყო საქმეში ჩაგრულიყოფით;
გამტყუნებზე უარისა. ვინ არ
არის მოვალე, რომ ხალხის განსა-
ცდელი ჩასავარდნელი რამ გუთნა-
ბოდეს, საცქეროდ გამოაფენილი, —
და არ იმართოს ყოველივე დონის-
ძობა ეს განსაუვდელიანი საქმე
ან შეაყენოს, ან განსაცდელ გარედ
დააყენებინოს. განა აქ რომელიმე
მუხლი კანონთ-კრებულისა არის
საჭიროა? რომელი კანონია ქვე-

წნიობობაზე იმისთანა, რომ მის ნება
დუერთველად ასი და ორასი კაცი
ვერ გადავარჩინო სოვედლისაგან?
რომელი კანონია ისეთი, რომ ვის-
მეს შეჭრისოს, რად შეჭვარ და
გაუტყმე იმისთანა ხიდი, რომელიც
ჩატყუება და ას და ორასი კაცი
თან ჩაიჭანს წყალში დასადუშა-
ვადა?

ყოველის კანონის თავი და ბო-
ლი მოქალაქეთა და მკვიდრთა
მშვიდობით და მოსვენებით ყოფ-
ნას. ამის ვარე განიანს არავითარი
მიზეზი არსებობისა არა აქვს და
ყოველივე დონე, ამ მშვიდობით
და მოსვენებით ყოფნისთვის გან-
მოსაფეგო, წმინდა მოვალეობაა
თვითვეულისა ცალკე და უკვლასი
ერთად და ამიტომაც აქხელის დაბა-
ნა, მე არ ვეროე ხოდის გუთნაშია,
გამოცხადებული ქალაქის გამგეო-
ბისაგან, უფრო საბუთისა დანაშაუ-
ლობისა, ვიდრე გამართლებისა.
არის იმისთანა შემთხვევა ხოლმე
კაცთა ცხოვრებაში, რომ თვით არ-
გარედა საქმეში თავის თავად დიდი
დანაშაულისა და იმ ნიღის ალაღ-ბე-
დად დაგდება, რომლის უხეირო-
ბამ ასი და ორასი კაცი შეიჭრა,
ერთი იმისთანა შემთხვევა. ამიტო-
მაც დიდად მართალია ხმოსანი თ.
მიქელაძე, რომელმაც წარსულ
ორმასადას საჭოში წარმოსთქვა
ეს მწვავე სიტყვები: „ქალაქს ფორ-
მადღობა სამართალმა ქალაქის
გამგებობა არ მიიწვიოს პასუხის
სადავლადა, მაგრამ სამართალი-
ნად უკლ-გამწყურელ საზოგადო-
ბის სინდისის წინაშე-კი ქალაქის
გამგებობა დიდ ხანს კიდევ იჯდება
დამნაშავეთა სკამზედა.“

ჩვენ ეს ყოველივე იმისთვის
ვსთქვით, რომ იქნება ამ სამინელ-
მა მაგალითმა ნათლის-დღის უბე-
დურებისამ ჩააფიქროს ქალაქის
მკვიდრნი იმაზე, —თუ რა სიფრ-
თხილით, რა წინ-დახედვით, რა
შიშით და კრძალვით უნდა ირ-
ჩიონ ხოლმე ქალაქის თვით-მმარ-
თველობის კაცები. ეს ერთი მაგა-
ლითი საკმარისია იმის საკადენე-
ლად, —თუ რა დიდი საქმე აბარით
იმით, ვისაც ჩვენი კენჭი ჰგზავნის
ან ხმოსანად საჭოში, ან წვერად
ქალაქის გამგებობაში. ნათლის-დე-
ბის უბედურება პირდაპირ გვეუ-
ნახება, რომ ჩვენი სოვედლი-სოცია-
ლურე-კი იმით ხელშია, სხვა რომ
არა ესთქვებ-რა, იმით ხელშია
იმით-რომ შესაძლო იყო სო-
ვედლისაგან დახსნა აწ დაბოცვი-
ლებისა და არ იქმნენ დახსნილ,
რადგანაც ის, რაც გუკლას და
სულში უნდა ეწეროს ადამიანს,
იმას ჩვენი გამგებობა კანონების
წიგნში ექვს.

ამისთანა დასაბუთებულს უკუ-
ვლობას და უსულობას ჰყვიროს
და სჩვიოს ეგრედ წოდებული ოპო-
ზიცია, სხებლოსნო სკოლის საქ-
მე გნებავთ, თუ ცხენის რეინის
გზისა, ყველგან ხელის გულსა-

ვით ნათლად გვიხატავს უთავ-ბო-
ლო და აბოლ-ბედა მოქმედებს
გამგებობის და მიწვ არიან მო-
მხრენი გამგებობის, რომელ-
ნიც სკვედობენ თვალი აუხვიონ
ხალხს და ოპოზიციას მოამდე-
რონ.

იმედია, რომ ეს ოთხი წელი-
წადი ამაოდ არ ჩაუვლის ქალაქის
მკვიდრთა. ხმოსანმა თ. მიქელაძემ
მართალი სთქვა, რომ იმედიათ,
ამ ხნის განმავლობაში ქალაქელი
დაინახვენ ვინ არიან მათი გულ-
მოვლინე კეთილის შეოფენი და
ვინ არა. რასაკვირველია, დანახვა
ამისა გარეგია, მაგრამ მართლ-
დანახვა საგმთა არ არის. საქმე ის
არის დანახულისა მებრ მოავტეკო
ჩვენზე, როცა ხელში კენჭს ავი-
დებთ და იმისთანა კაცების არჩე-
ვას შევუდგებთ, რომელნიც დირს
იქმნებან ჩვენი მშვიდობით და მო-
სვენებით ყოფნა მივანდოთ, ჩვენ-
ბართთ და ჩვენს კეთილ-დღეო-
ბას ვამსახურებთ გულისათ და სუ-
ლით. საქმე ის არის, რომ როცა
კენჭით ხელში მივანდოთ არჩევანის
უკუთხან ერთმანეთს ვაფრთხილებ-
დეთ: გახსოვდეს ნათლის-დღის
უბედურება.

ახალი ამბავი

* * გუმინ-წინ, 15 იანვარს, ოთხ-
შაბათს, ქართულმა დრამატულიმა
დასმა ქან ლ. ჩერქეზიშვილის საბე-
ნეფისოდ წარმოდგინა ოთხ-მოქმე-
დებიანი დრამა, კ. ნასიძის მიერ ნა-
თარგმნი: „სტოკრების მკვლისხელ“
და დიეტრისმენტი, რომელშიაც მო-
წაწილებია მიიღეს ბ.ნმა ვიკო-ფე-
ველას და აბაშიძემ. წარმოდგენამ
საუბოლოდ ჩაიარა. ლამაზად ჩაატარეს
თავ-თავისი როლები ბ.ნმა აბაშიძემ
და ალექსან-მესხიშვილმა, განსაკუთრე-
ბით უკანასკნელმა, რომელიც უმთა-
ვრესის როლს თამაშობდა. მშვენიე-
რი იყო ბ.ნი ალექსან-მესხიშვილი მე-
ტრადე უკანასკნელს მოქმედებაში,
სადაც გმირი პიესისათვის თვისი ცოლს
ჰკლავს და ჭკუაზე იშლება. საერ-
თოდ არტისტებს როლის უკოდინ-
ბარობა მტყნოდათ. თვით მომტე-
ფისაგან ეგრედ ცნობილი მქონდა
პიესაში. ქან ლ. ჩერქეზიშვილს სა-
ზოგადოება დიდის თანაგრძობით
დაუხვდა და მართლაც ერთი იმის
სურათი, ერთი აბრეშუმის ბალიში
და ექსიცი ვერცხლის ჩაის კოჭი.
დიეტრისმენტი პირველად ვიკო-
ფეველას გამოვიდა და რამდენიმე
თვესი წარსული საუბოლო ლექსი წა-
იკითხა. საზოგადოება კარგა ხანს არ
ემგებოდა და ორჯელ თუ სამჯერ
კლავდ ათქმევინეს ლექსი. შემდეგ
ბ.ნმა ვ. აბაშიძემ ლამაზად წაიკითხა
სომხური სცენა. ორ-ანისა—„ოპანე-
ხას ნადირობა“. წარმოდგენის საზო-
გადოება ნაკლებად დაესწრო.

* ჩვენ მივიღეთ ახალციხეში აღ. დეკანოზის მიერ შეკრებილი 20 მან. დ. ბაქრაძის ფონდის სასარგებლოდ. ამ ფონდის გეგმად 2148 მ. 40 კ., ანთი 2168 მ. 40 კ.

* შემდეგი ქართული წარმოადგენს იქნება ობიშპაისის, 22 იანვარს. ამ დღეს ბ-ნ გედევანოვის საბენეფისოდ წარმოადგენს ახალს პიესას „იირია მონასტერი“ და ვოდევილს „მოტა“-ს. შემდეგ დივიტრისენტი იქნება გამართული.

* კავკასიის სამედიცინო საზოგადოების კრებაზე 14 იანვარს დანიშნული იყო სხვათა შორის საბჭოს წევრების არჩევანი. რადგანაც ზოგიერთი წევრი ამტიკებდა, რომ წესდების ძალით ნება არ არის არჩევნი მობანდონ მორავ კრების დროს, ამიტომ არჩევანი გადღებულ იქნა წლიურ კრებამდე, რომელიც უნდა მოხდეს 27 თებერვალს.

* თავის დროზე ჩვენს გაზეთში დაწერილი იყო მოთხრობილი, ბაშუჩი ანაზიძის მოკვლის ამბავი. მოკვლა დაპარალელ ქალის დედამაბა—ანაურაშვილის მიდევანა და მის ცოლს ბროლიმეს. ეს საქმე განხილულ იქნა შარშან შემოდგომაზე ქუთაისის ოლქის სასამართლოში, რომელმაც ბროლიმეს კატორგა ვალუწკურა. წილის, 14 იანვარს, საქმე საავსტრია საჩივრის გამო ხელმეორედ განხილულ იქნა ტოლისის სამსამართლო პალატის მიერ, რომელმაც ბროლიმეს უნდაწაულოდ სენა ამ საქმეში და სრულიად გაამართლა.

* წარსულის წლის გასულს სომხურ გაზეთ „აიოვანქის“ ნონერში დაიბეჭდა ორი ლექსია პეტერბურგის უნივერსიტეტის პროფესორის ბ-ნ ნ. მარისა სომხურის საერო სიტყვიერების შესახებ.

* გამოვიდა სწორედ გაზ. „Кавказ“-ს, რომ ხე-ტყის სახეობა ქობანის დიდის მთავრის მიხედვით ნიკოლოზის ძისა უნდათ გადითარინ ბორჯომში და შეურთონ იქაურს მეორე ამისთანავე ქარხანასა.

* ამავე გაზეთს სწორედ ცნებინა, რომ ოსს გავლოვით, რომლის ფულიც მშობრების ხომელს, ტომით ოსსე და რაღაც მიზეზის გამო აღარ დაუბრუნებია, ხანჯლით

დამიდ დაუტრია თავისი მოკლე-გავლოვითი შეპარობილი იქნა და სამართალში მიცემული.

* „Духов. Вѣст. Гр. Экз.“ სწერს, რომ აქრისტიანობის აღმადგენელმა საზოგადოებამ* ვადასწყვიტა გამართოს თავისი ხარჯით ერთკლასიანი სამრევლო სკოლა გუდამაყარში 1892 წლის 1-ლ სექტემბრიდანაო.

* იგივე გაზეთი სწერს, რომ წარსულის წლის დამღვეს პანკისის ხეობაში იმავე ქრისტიანობის აღმადგენელმა საზოგადოებამ გამართა სამრევლო სკოლა იმ ქისტებისათვის, რომელთაც ამ რამდენსამდე წლის წინად მიუღიათ ქრისტიანობა. სკოლის მასწავლებლად ზემოხსენებული საზოგადოების საბჭოს დაუნიშნავს სწინარიაში კურს-დამთავრებული ბ-ნი მფარულიშვილი, ხოლო საბჭოს წევრების მასწავლებლად იქაური მღვდელი, ტომით ქისტია, გვარად დავითილი.

* ამ მოკლე ხანში სამეურნეო საზოგადოების მსურს გამართოს ლექციები და დამსწრეთ 50 კ. ახლებანის: ზოლო მოსწავლეთ-25 კ. პირველი ლექცია: ა) ბიოლოგია, ეკონომია და აინდელი ვითარება ფილოქსერის საქმისა, სტაროსელსკისა. ბ) კალიბ რბე, კვლახტარისა.

მეორე ლექცია: ა) კეთება და პირველი შემეშვება აბრეშუმისა და სხვათათვის, შვარჯიას. ბ) ღონის ძიებანი და ინდუსტრია ფილოქსერისთან ბრძოლის საქმისა, სტაროსელსკისა.

მესამე ლექცია: ა) ცხოვრება ფუტურის მართვისი და ამისდა მიხედვით განკარგებულის სკის გამართვა, რუმი-ზოვანის. ბ) საზოგადო აზრი მიკროორგანიზმების შესახებ, გორასკისა.

მეოთხე ლექცია: ა) მნიშვნელობა მეურნეობისათვის ფრინველების მოშენებისა, შვარჯიას. ბ) მნიშვნელობა ბაზმის მოყვანის კავკასიის მეურნეობისათვის, ტარატინოვისა.

ლექცია მეხუთე: ა) მნიშვნელობა მიკროორგანიზმებისა სასოფლო მეურნეობისათვის, გორასკისა. ბ) ფუტურის მოშენება ადგილობრივისა და განკარგებულების წესით, პრატუქენკისა.

მეექვსე ლექცია: ა) სკოლიანი ავადმყოფობა ვახსა, სტაროსელსკისა. ბ) რა მნიშვნელობა უნდა ჰქონდეს სასოფლო მეურნეობისათვის უცხო ქვეყნის საქონელი და მცენარეთა მოშენებას კავკასიაში, შვარჯიას.

ფელეტონი

ს ი მ ა ნ ა

(მოთხრობა ნაგუბ-კობის ცხოვრებისა)

VI

(შემდეგი. იმ. „ივერია“ № 17)

სიმინდის თესვის დრო იყო. სიმონის ჩვეულებად ჰქონდა: დილის, კარგა მზის ამოსვლამდე გზის მახლობელს ყანაში იმუშავებდა; შემდეგ ისალირებად კვერთხა და ყველი და წაივლიდა შორეულს ყანაში. ამ ჩვეულებას იმიტომ უფრო იღვა სიმონი, რომ თავისი მოხუცი დედა არ გეტყავდა ყანაში სადილის ზიდეთ. მართალია, ქეთვან არჩუნებდა: „არ მიჭირს სადილის ზიდვა, კიდევ მი-

ხარია შენთან ყანაში სიარული“-ო, მაგრამ სიმონმა კარგად იცოდა, ამას დედა იმიტომ ეუბნებოდა, რომ ეშიწონა—ჩემს სიმონს არ მოშვიდეს ყანაში. დიად, იცოდა დედის გულშემტაცებლობის ამბავი და ამიტომ თავისას არ იშლიდა—შინა სკამდა საჭურველ და ამით დედას ანათესუვლებდა ყანაში თრევისაგან. იმ დღესაც ცოტა ხანს შინ იმუშავა, სადილი ჰქამა და მერე წავიდა ყანაში. სიმონს ხანა ხანა სწავდა: ერთი რამ უბრალო შემთხვევა მოაგონებდა, ერთი რამე ობლობის დროისა, ამ ერთს მოჰყვებოდა მეორე, მეორეს—მესამე და ამ რიგად გადამზღებოდა მთელი ისტორია ობლობის დროინდელის გაქირვებისა. როცა ამ გვარს ფიქრებსა და მოგონებაში იყო გარ-

* დღეს, 17 იანვარს, საღამოს 8 საათზე, დანიშნული საზოგადოებრივ კავკასიის სატენიკო საზოგადოებისა. ამ კრებაზე ბ-ნი კოლდენი წაითხივას წერილს: „Вопросъ объ искусственномъ дождѣ предъ институтомъ франклина“.

* რუსია (გარის მზრა): „შუქუხლეს თქვენი მეტერი და ავად მახსენებელი, როგორც ჩვენს, რუსულეში, ვართ შეწყუბული. ბევრ ნაკლებობათა შორის ტუხვდაც უკაცრავად ვახლოვართ. აგერ ხუთი ექვსი წელიწადია, რაც ტყის კარი დაგვიწვს ციციველებმა და ფხვი ღირ შევადგენინეს. პირველი მიზეზი ისაა, რომ შალბაშუდ ვერა ვრიგდებით. ვისაც ახალი რამე, შორის ტყიდან, ორი-სამის დღის საფაღვან გზიდებან სამის-თახის უღლით შევსა. ვისაც-კი მარტო უღლი დაფერთხილი ხარი ჰყავს, მეტი ღონე არ არის, უნდა იყინებოდეს ამ ზამთარში. ისეთია, სულ ვანახავებ ხეხილებს, ვსარცვეთი ღობე-მარგილებს და სარებს. ექვს იანვრამდის კიდევ თბილი, შიანი, უფრო დღეები იღვა, შემდეგ-კი დაბერა კრება ქანმა, ჩამთავალა ერთს არძინზე და მოუქირა ყინვამ. რაღა ქნას გაქირვებულმა ადამიანმა? დარბაზებდგან ყვალად მანებულს ბო-სლებში ეხიწებიან, სადაც პირუტყვებთან ერთად ცოტად თუ გე-ვრდებ თბილად ატარებენ ზამთარს. ჩვენი სკოლა ხომ სულ უშეშორად არის. როცა სოფელს არა აქვს, იმას საიდგან-და ექნება? ერთხელ და ორჯერ პანკისა და კავისის ხე მიუტანეს, ეზო იმასაც მოაქლეს... ნახევრად ჩაქმულს ბაღებს აბაბათებს ყინვისაგან. მოდი და ისწავლე რამე აქ...“

* ჩვენს ენებთან პირველი ნომერი ახალის გაზეთისა „Юридическая газета“, რომელსაც მშვედავს პეტერბურგში, ბ-ნ ანტონოვის რედაქტორობით. დ. ქუინიამ, დამფუძნებელი პეტერბურგში იურიდიულის წიგნების ბიბლიოთეკისა.

* „Т. Л.“-ი ამბობს, რომ 15 იანვარს გასრულს მტკვრის ტრატის ძირი და შივ დამარჯალთა ანტრეთი გავიდა აღარ აღმოჩნდა.

* „Моск. Вѣд.“-ი ამბობს, რომ სატელეო-მაქველი ლატარია მეორედ გამოართება და ბილითები უკვე იგზავნება ტრესეთის ზოგიერთს შორეულს ქვეყანაშია.

* 15 ამ თვისას პოლიციის შექვე ნაწილში ახალ-ბიხუთის მსოფრეული ენო-

თული, მანში ზვანზე ნელ-ნელა მოიღობა. იმ დღესაც რაღაცაზე მოაგონდა თავის ძმის სიკვდილი, მერე იბლობა, დედა მისის ტანჯვა-წავლებლა და ყანაში შემოხდა; ამას შემდეგ ის გარემოება, დავიძინა რომ „ნაიბახში“ დამწყვედვიან. თუმცა ამ ამბის შემდეგ აგერ სამი წელი ვა-სულიყო, მაგრამ სიმონს ისე ვა-ლად ახსოვდა ეს გარემოება, თითქო გუშინ მოხდა. ამ მოგონების სურათებმა სიმონს ნაღვლით გაუტსო ზოღონი და ტრატით მიიღობა გზავ-ბა. ამ სახით მიუხსოვდა იმ ბი-ლიკს, რომელიც ბუქქებით და ტუთი იყო გარე შემოზღვდილი და თან ისეთი მყუდრო, რომ სიმონმა კვი ხნის ბიკი იყო და იქ გავლის მანც ემო-

ვართანეთი თთვის პატრონს ანუ ზვანდა, რაზედგებოდა დაკარა ფისონს, რომელიც ვასკად, მოხვდა ვართანეთს და მსუბუქად დაშავა.

* ამავე დღეს ძველ ბებუთოვის ქუჩაზე პოლიციის შეიპირა სოფ. თოლის მცხოვრებელი ბიჭი ბაკრაძე, რომელსაც ბოხ-ნაში გამოხვეული ერთი შინელი, ერთი თვითი ჩიხა, ორი სასაფულო წაღური და ხუთი პერანგი მოჰპარა და მიჰქანდა.

* 15 იანვარს მდღელის ქორემა ვევი-ნა პოლსკიამ წერილით ნოლიტაში გამომავალი, რომ წარსულს ნოლიტის თვეში მოიქცა ჩემთან ახანური ლონილ ინფუგენ-და მითხრა, ბათუმდგან შენმა შვილმა გამოიგზავნა და შემოგივალა, რაც სხლის ავეჯია, სულ შეგარა და ბათუმში გამოგზავნა. მეც ვედე, შეგარა ვედილი ნახლის ავეჯი და ინფუგენს ვაქტანე რკო-ნის გზის სადგურზე ბათუმში ვახანავ-ნად. ინფუგენს ორი ყუთი, რომელშიაც 760 მან. ხალისა და ფრადვი იყო, სადღაც ვადავლა და დანარჩენი-კი ვახანავა ვეთ-ნოლიტისამებრ. პოლიტამ ითქვა დანარ-გი. ფრადვიანი ყუთი ინფუგენს ნახარ-ოვის გამსუბუხელს კასხში დაგვიკვებინა პოპოვის ვავით. დანაშავეს დაუტყვე-

პირიმპული განხილვა შილომს-რინან ბახის წამლობის მემორიალ-სა ტანსქირისა და სამკომოში მხრი

(მხსენება ი. ა. სტაროსელისა, წაითხი-ლი 14 იანვარს სამეურნეო საზოგადოებაში)

(დასასრული, იმ. „ივერია“ № 10)

ტენიკური მხარი ფილოქსერიან ვახის წამლობის მეტრებისა ბ-ნმა სტაროსელსკიმ თითქმის იმ სახითვე განმარტა, როგორც ვარშან ჩვენს გაზეთში იყო განმარტული. უფრო ნახევრადგება მოხსენების ის ალაგი, სადაც ბ-ნი სტაროსელსკი ღაბარა-კვამ თითოეულის მეტრდის გამოსა-ცვობად შეგნებდა.

ელექტრონი წამლობა ფილოქსერიან ვენახებისა იმ ზომამდე რთუ-ლი, ძელი და საეჭო სასქეცაა, რომ ჩვენში-კი არა, ვანათელეს ევროპაშიაც ვერ ახერხებენ ამ მეტრდის მხარებს. ვენახში წყლის და-გუბებით ვახის წამლობა ადვილად მოახერხებელია, თუ-კი ან საკმაო წყალი მოპოვება და ან სხვა მხრივ დაბრკოლება არა იქნება-რა. მაგრამ ჩვენში ვერ ერთი რომ წყალი საქ-მარისი არ არის და მეორეც; სადაც არის, ბევრგან ყვალად მოუხერხებელია მთელს ვენახში წყლის დაგუ-ბება, მაგალითად, სადაც ცერა ფე-რიდობებზე გაწეხულს ვენახებში.

უფრო ბევრი ილაპარაკა ბ-ნმა სტაროსელსკიმ და ვრცელად განმარ-ტა პირველი მეტრად—ფილოქსერიან

მოუწამლით წამლობა ვენახისა. ეს მეტრად ყველგან მოსახერხებელია და ვახისარკვევი მხოლოდ ის-ღაა, ააყენს ხარჯს ამ მეტრით ნაწამლი ვენახი და ცოტა ხან ხერსაც მი-ცენს? აქ ბ-ნი სტაროსელსკი შეუდ-ვა გამოანგარიშებას წამლობაზე ვა-სალებს ხარჯისა და ვენახის შემოსავ-ლისა. ხარჯი ყვერ თვით წამლისა და იარაღის ეკვა და მეორეც მუ-შაობა, მოკლენა. ამის გამო გლტს, პატარა მამულის პატრონს, უფრო იაფად უჯდება წამლობა, ვიდრე დიდ შემამულებს, რადგან დიდმა მემამულემ მუშებზე უნდა დაიჭიროს და ფული ვაილოს, ხოლო ვენახი თითოერთი მუშაობისათვის გლტს და მუშებზე ვასალები თელ-ფხისა გი-ნებში რჩება. ამისდა მიხედვით იმ-ერთში ორის დლიურის დილოქსე-რიან ვენახის წამლობა ფილოქსე-რის უჯდება 75 მანათი, გლტს— 60 მ., თუ უღიზოდ, ნაკლებად სწამლობენ ვენახს. ხოლო თუ ღო-ხით უწამლებ, მაშინ ორი დლიური დიდს მემამულეს დაუჯდება 95 მანათი და გლტს 80 მანათი. ყველა-ზე მეტი ვახის თვით წამლობა—გოგო-რდგანს მისი შემამულეს მიდის, რომე-ლიც ჩვენში ძვირად იყიდება. ბათუმ-ში, ვეშვ, გოგორდგან ნახშირ-მადიდ 10 კილოგრამაზე 40 ფრანკი ფუთზე, ვარდასახად რკინის ბო-ტკებისა, რომელშიც წამალია, — 1 მ. 40 კაპ. და გზის ხარჯი ფუ-სისა და ვერსუე-1/4 კ. საფლოქსე-რო კომიტეტს ყვირილში ერთი ფუ-თი გოგორდგან ნახშირმადიდ 3 მ. 30 კ. უჯდება, ბათუმში-კი იყი-დებოდა 3 მ. 1 კ.

95—80—75—60 მანათის ვალემა (2 დლიურზე) იმერთის მემამულე-თათვის ძლიერ ვასკებია, ზოგჯერ, ნამეტრად ვენახებისათვის, შეუტლე-ბელიცაა. საქირა მთავრობა ჩერი-ოს საქმეში და შემწეობა მისცეს მე-მამულეებს, როგორც ევროპის სა-ხელმწიფოთა მთავრობანი სჩადან. იტალიისა, ავსტრი-ვენგრისა, რუმინ-ისა და ბევრგან სხვაგან მთავრობა შეუძლავს ვენახის ფილოქსერის წა-მალსა. მუქადაც, მთავრობის ხარ-კითხი საფრთხეში, რომ მამულის პა-ტრონებს ხელმძღვანელობა ვაფორმ-ვენახების წამლობაში. ჩვენშიაც იმე-დ უნდა ვიქონიოთ, რომ მთავრო-ბა ასევე მოაქცივა. ამაზელ ის ვარ-ე-მოვება ვაიჭიროვებენ, რომ აღრვე

ნა თავის მეზობლის ქალი დარია, რომელსაც ერთი ხარი მიება ბუქ-ხედ და მეორე ხარს, რომელსაც ბა-წარი წავებოა რიგდგან, დასდევდა დასაქურდა, მაგრამ დარიას მიახლო-ვებებზე ხარი დაიფრტუტუნებდა, დაე-ბუქურებოდა ქალს რქებით და გაიქ-ცუვდა.

— მკაც, დარიკო, მე დავიჭირებ. მიაძახა სიმონმა შორიდან.
— მიშველე, შენი პირიქე, ჩემი ძამიქი! შეგვეწეა ქალი.
სიმონსათვის თხოვნა აღარ იყო საქირავ; მალე მივიდა ხართან „მომს“ უთხრა; ხარი წამსვე ვაჩერდა და სი-მონამ მობაბა რქებზე ბაწარი.
— შენს მარჯვენას ვენაკვლი! დილის აქეთ ამას დასვდები და არ იქნა, არ მიმიკარა. ნეტა მიინც ჩე-

სამინისტროში პროექტის შედგენასა და აპრობაციას ამის შესახებ. იმდენად რომ შემადგენელი მთავრობამ ხარჯი, რომ ორის დღეობის ვენახს წამლობა 75—80—45 მანათი ჯდებადეს, სწორედ კარგი მშენებელი იქნება, გლეხი და დიდი მემამულეც ადვილად შესძლებს საქმის გადართობას და ხარჯ გარდა კარგი შემოსავალი დარჩება. აი დაწვრილებით ამის ანგარიში (ბ-ნ სტაროსელსკის ცნობანი მხოლოდ იმერეთის შესახებ აქვს შეტყობილი):

შორანის და ქუთაისის მხარეში ორს დღეობის ვენახს გამოდის 200—250 ფუთი ღვინო. ფუთი ზოგან 1 მანათი ღირს, ზოგან 1 მ. 50 კ. — 2 მ. და ზოგან 3—5 მ. ამის კვალობაზე შემოსავალი ორის დღეობის ვენახისა კვეთა იმერეთში 200—300 მანათი, ზემო იმერეთში-კი 300—700 მანათი. ვენახის შემუშავების ხარჯად 100 მანათს რომ გამოვიდეთ, წმინდა შემოსავალი დარჩება კვეთა იმერეთში 100—200 მანათი და ზემო იმერეთში 200—600 მ. ამ ფულით მამულის პატრონი წამლობასაც შეიძლება ვენახებისა და თეთონაც საკმაოდ დარჩება. ამასთანავე შედეგობაში მისაღება ის გარემოება, რომ ვენახი, ღვინო გარდა, სხვა ფეხის მოსავალს იძლევა, რომლითაც მემამულე, ასე თუ ისე, ზურგს იმაგრებს.

ამას შემდეგ ბ-ნ სტაროსელსკიმ სიმინდისა და ბამბის მოსავალი იანგარიშა ორის დღეობის კვალობაზე და ის აზრი დასცვიდა, რომ ნაწილობრივ ფლორესტიანი ვენახი უფრო სასარგებლოა მემამულესთვის, ვიდრე სიმინდისა და ბამბის მოყვანის მიმდევრობა.

ზემოხსენებული ანგარიში იმის კვალობაზე შედგენილი, როცა ფლორესტიანი ვენახს გოგორღოვანის ნახშირბადისა სწამობდნენ. ამ წამალს გარდა, სხვა მეორე წამალიცა— გოგორღ-ნახშირბადიანი კალი. ეს წამალი უფროსად არჩენს ვაზს, ვიდრე პირველი წამალი, მაგრამ ძლიერ ძვირია-კია.

მოხსენების წაითხვის შემდეგ ხანგრძლივი კამათი გაიმართა. დასწყენი არ დათანხმდნენ ზოგიერთს აზრს ბ-ნის სტაროსელსკისას, მაგრამ საზოგადოდ მოხსენება მოწონებულ იქნა საზოგადოების მიერ.

თავ. ანდრონიკაშვილმა სთქვა ამ მოხსენების შესახებ, მოსავალი გაზვიადებულად არის ნაანგარიშველი, 200—250 მავიერი შუათანა მოსავალი უნდა იანგარიშებოდეს 160 ფუ-

ნი იყოს! ნაქირავებია, ჩემმა ძმამ იქირავა მისმარებაზე. რავე დევიდობო-ლით, გავიციებოდა, შენ რომ არ შემთხვევდი. რა პირისაგან დამხსენი, ვინც უნდა იმ შენს მაჯყვევანას განიშორა დარიამ და ისეთის მაღლობის თვალთ შეხედე, რომ სიმონას თავის დღეში არ ენახა ასეთი ალერსიანი თვალეები.

დარიას ძმის და სიმონას ყანები ახლო-ახლო იყო ერთმანეთთან. ამიტომ გზა კარგე მანძილზე ერთად ჰქონდათ გასავლელი სიმონას და დარიას. ვერა, რა მხსენელ ანგელოზსავით შემხედ უნდეს! უთხრა კიდევ დარიამ სიმონას გზაზე რომ დევიდ ალერსიანად მიპაპრო თავის დიდბონი შავ-შავი თვალეები. ამ მეორედ შეხედის დარიას სიმონას ძა-

თი ღვინოვო. გარდა ამისა, ბ-ნ სტაროსელსკის მოხსენებელი ჰქონდა, წამლობის შემდეგ ვენახების გაპატონება მაგდენდ არ არის საქმირო, ხოლო თავ. ანდრონიკაშვილმა უპასუხა, უფრო სწორია საქმიროა გაპატონება, ეს გარემოება დიდად საყურადღებოა, რადგან იმერეთში საქმიელი ნაყლეობადა და ამის გამო პატრიცე ძვიროა.

ბ-ნმა ფილოლოგმა ესევე აზრი ამ გვარად დასაბუთა: ჯერ ესეც იმ იქნახებში, სადაც ფლორესტიანი არ არის, ნიადაგი ისეა დალილი, რომ პატრონები ძლიერა სკიდობდნენ, გაპატონებ და მით უფრო საჭირო იქნება გაპატონება ნაწილ ვენახებისა, რადგანაც ფლორესტიანის წამალი ვაზს ასუსტებს. ამ გარემოებას გარდა, რომელიც ვენახის წამლობის ხარჯს, რომ იმის შემოსავალი პატრონი არ შეუძლიან აუვიდეს ვენახის წამლობის ხარჯს.

წერილი ქუთაისიდან

(მეორე რიცხს ხმონათა არჩევნების)

ანაქრას 13

საარჩევანო სიაში 72 ამრჩევა მოხსენებული, ხოლო ზოგი მთავანი არ გამოცხადებულა. თავმჯდომარემ კრებისამ, ბ-ნმა ლ. ნ. ასათიანმა, წაითხა-რა ზოგიერთი მუხლი კანონის იმის შესახებ, თუ ვის რა შემთხვევაში არა აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს არჩევნის, სთხოვა კრებას რამდენიმე კაცი ასისსენტი და უნდნო შეწყვეტ ხმათა აღსარიცხველად. კრებამ დასახელა ბ-ნი ს. ნ. ლორთქიფანიძე, ა. ხ. ჭყონია და მ. ნ. ქუთათელაძე, ხოლო, სანამ კრება კანდიდატების დასახელებს შეუდგებოდა, ბ-ნი მ. ნ. ქუთათელაძემ შედეგი სიტყვა წარმოასთქვა:

ბ-ნმა ქალაქის მოურავმა წაითხა კანონის ზოგიერთი მუხლი იმის შესახებ, თუ ვის რა შემთხვევაში არა აქვს უფლება არჩევნის მონაწილეობის მიღებისა; ამიტომ მესაქიროდ ვინცა წაითხებოდა იქნას ამრჩევა სია, რათა ჩვენ საშუალება გვექონდეს განვიხილოთ სია, ჩვენ ჩვენი შევიწინოთ, რომ ის მუხლი კანონისა, რომელიც თავმჯდომარემ წაითხა დარვევულ არ იქნას, თორემ შესაძლოა ერთმა შეცდომამ დღევანდელი არჩევანი სრულიად გავეთქმოს; ჩვენ არავის

რღებში რაღაც ერთ გვარსა სიტყობამ გაურბინა: დარიას თვალეობისთან მშვენიერი და ალერსიანი თვალეობი თავის დღეში არ შეხედობა მის თვალეს. გზა-და-გზა რამდენსაც მტეს უზურდ დარიას, იმდენზე კიდევ უფრო მტე უნდად ემხრობა, როცა დარიას თვალეობს შეხედებოდა მისი თვალეები, ტყბილი ერთანტე-ლი დაურხენდა ძარღვებში.

დარია იყო თექვსმეტ-ჩრდიმტე წლის ქალი. იმის დიდბონი შავი თვალეები, სწორი ღამბი მოყვანილი, ცოტათი მოზავგრემბო პირი-სიკა, კარგი მოყვანილი, საშვალეო ცხატა მაღალი ტანი, ხშირი, წველამდე შავი თმა მეტად მშვენიერ ქწილებად ხდიდა ამ ქალს. დარია რომ თავდასა ან აზნაურის ქალი

არ უნდა მივსკეთო, როგორც რუსეთში ამბობენ, **ПОВОДЬ КЪ КАСАИИ**. ამავსე მე პარადის ანგარიშის გამო-კი არ ვამბობ, არამედ მართალი მიხვებით, რაც ესლო მოვისხენი იმ კაცებში, რომელთა შესახებ არ შეინიშნება რამ, მე საუკეთესო აზრის ვარ და ახლილს ყუთში ჩავუვლებ კენქს.

თავმჯდომარე კითხულობს ამომრჩეველთა სიას.

მ. ნ. ქუთათელაძე, ამ სიის შესახებ მინდა ორიოდე სიტყვა მოვახსენოთ. კანონის ძალით, ამომრჩეველმა შესაძლოა სხვას გადასცეს თავისი კენქი ექვლობით იმ შემთხვევაში, თუ თეთონი ვფარ არის, ის სადმე სხვა ქალაქში იმყოფება და საშუალება არა აქვს არჩევანზე დაესწროს; და თუ კი ამრჩევი თითონ იქ არის, უფლები არა აქვს სხვას ანდოს თავისი ხმა; თუ სურვილი აქვს, თეთონ უნდა მიიღოს მონაწილეობა. ბ-ნმა თავმჯდომარემ დაარღვია ეს კანონი; თეთონი აქა ბრძანდებ და თავისი ხმა-კი ექვლობით სხვისთვის გადაუცია. მე ვთხოვ ბ-ნს ასათიანს თავისი ექვლობა გააუქმოს.

თავმჯდომარე, მე კანონი სრულიად-კი დაპირდევია, ჩემის უფლებების საზღვარს არ გადაცილებივარ და სრულიად გულწრფელად ვმოქმედობდი, როცა ექვლობას სხვას ვაძლევდი. ამის მიზეზი თეთი ექვლობაში გამოხატეცხად, ეს მიზეზი არის, რომ არჩევნის დროს მე უზისოდ ბევრი საქმე მაქვს: ორმოცსად ორმოც-და-ათს კაცს კენქი უნდა ჩამოეტაროს, აღ მე იმდენი დრო არა მაქვს, რომ აღმოვს უთხროს გზობაზე ექვსის, შვილის ყუთის მეტი არ დაიდგმის, მაინცა და მიიქც კრებას ესთხოვ, ბატონებო, როგორ იწებებ?

ს. კასაგაძე. (კრებიდან) დარჩეს სი, როგორც არის. უკანონოა აქ არა არის-რა.

მ. ნ. ქუთათელაძე. თქვენ გამეტობაში მსახურებთ და აქ ხმა არ გაქვთ; ვთხოვთ ვარწმუნო.

ს. კასაგაძე. მე ამომრჩეველი ვარ, ხოლო ხმონათას არ ვცემებ და არც ის მსურს, რომ თქვენა განახათ ხმონათ.

ბ-ნი ქუთათელაძე ხელ-ახლად იმეორებს თავის აზრს, სთხოვთ თავმჯდომარის დავგიითეთ და უარი სთქვით ექვლობაზე, თუ არა და ვთხოვთ, პროტოკოლში ჩასწერათ ჩემი აზრი.

თავმჯდომარე. კარგი, თქვენი ხომ სთქვით; ჩემს კანონიერს უფლებას უყოლიოცა, მისი ქება შორს იქნებოდა გავარდნილი.

ტანზე დარიას ყოველთვის ღარი-და-ღარი, უმეტეს ნაწილად ძველი კანა და ძველი „სახოცი“ იყო მის ტანის საკაული. დარიას ერთად ერთი ძმა; პაული, ჯაბანი კაცი იყო და ამიტომ დარია, როგორც ვაჟ-კაცი, ისე ემარებოდა ძმას „სამუშეო-ერში“.

როცა გადასახვევს გზას მიაწიეს, დარიამ კიდევ გადუბადა მაღლი სიმონას და წაიდა თავისთვის. სიმონა-კი კარგე ხანს ვაგრებულთ იყო ერთს ადგილს და უზურდ მიმავალი დარიას, აჰას გარდა, სხვაი ქალი მე უკოლად არ მინდა. დღეს იმ თვა-ლზე შეხვითთა, რომ ჩვენ ერთმანეთის ვართ“ო, ვადასწავციტა სიმო-

და კანონის ცრულ განმარტებას ვე-რაგის დავუთმობ. ესლა კრებას აკა-ლეთ, თავისი აზრი წარმოსთქვას.

მ. ნ. ქუთათელაძე. აქ იურისტები ბრძანდებიან: ბ-ნი ლოლუა და ქვი-ქოძე; იმთა კვითხით, თუ მე არ მერწმუნებთ.

ბ-ნი ქვიძე და დარიალდომე ამ-ბობენ, რომ არ ვიცით, ქალაქის დე-ბულებში რა არის მოხსენებული ამ გვარის გარემოების შესახებ, ხოლო სა-ყოველთაო კანონთ-კი უკანონოა ვარა-არის-რა მადე ნაირად ექვლობის გა-დაცემაში. თავმჯდომარე აცხადებს, რომ ქალაქის დებულებმა ამ შემთხვე-ვაში საყოველთაო კანონს ემორჩი-ლებნ და განსაკუთრებულს არავერს ამბობსო. კრებაც ეთანხმება იმის აზრს.

მ. ნ. ქუთათელაძე. მაშ თუ ასე, ვთხოვთ ჩემი აზრი პროტოკოლში მოხსენიროთ.

თავმჯდომარე. კარგი, ბ-ნო, ნუ სწყუბნებ; ერთელ ხომ ბრძანდით, რომ პროტოკოლში მოვისხენით თქვენი აზრი, თქვენი ნათქვამი არავის და-ავიწყდება.

შემდეგ კრებამ დასახელა ბარა-თებით სამოც-და-ათამდე კანდიდატი ხმონათობისა. ამით რიცხვიდამ კრებას უნდა აერია ერთი მესამედი მთელის საბულის, ესე იგი, 16 ხმონანი. და-სახელებულ კანდიდატთაგან მხოლოდ 43-მა ჩამოიტარა კენქი. რადგან ყო-ველად გრუთხებებელი იყო ერთად ჩამოეტარებინათ ყველასათვის ექვტი, ამიტომ პირველად შვიდი ყუთი და-დგეს და შემდეგ ექვს-ექვსი. იმ 43 კაცისაგან ხმის უმეტესობით არჩეულ იქნა თექვსმეტი მავიერი 14 ხმონა-ნი, სახელდობა: რიყინაშვილი რაფა-ელ გლოსი მქ 40 თეთრი 26 შავი, ქუთათელაძე მიხეილ ნიკოლოზის მქ 49—17, კოკჩევი ლევან პეტ-რეს მქ 46—20, ქილაძე ვარლამ ივანეს მქ 36—30, ფილოლოგი პეტ-რე ანტონის მქ 36—30, შურალოვი იოსებ მიხეილის მქ 45—21, მამა-ჯანაი იოსებ სტეფანეს მქ 37—27, კაცებელაშვილი ელო არანის მქ 35—29, დარახველი მიხეილ ერასტის მქ 37—28, ქვიშვილი სო-ფრომ 38—25, ქვარიათი კონსტან-ტინე ანანის მქ 33—30, აღანია-კაცი გიორგის მქ 33—30, აბდუ-შვილიშვილი ალექსანდრე ნაკოლა-ზის მქ 41—22, წერეთელი გიორ-გი ექვთიმეს მქ 36—27.

არ იქნა არჩეული 29 კაცი, სა-ხელდობა: ბაქრაძე-ალექსანდრე დე-ვითის მქ 25 თეთრი და 40 შავი, ქუ-რია ალექსანდრე მირიანის მქ 26—38, ციკიაშვილი მარდახ მოჰას მქ

ნამ თავის გულში და წაიდა ყანაში. სიამოს სიმონა ადრე დაბრუნდა ყანად; უნდად დღესთვის გეგე-ლითა თვისი გადაწყვეტილება— დარია კოლად უნდა შევიყო. დე-დაც კი გუნებაზე დახვდა, მაგრამ მიიქც ვერ გახვდა იმის თქმა, რაც სათქმელი ჰქონდა. გული ისე უღე-ლავდა, რომ ვახშიმ სრულიად ვე-ღარ ქემა.

— რა დავებოთა, შვილო, ავად რომ არ ხარ? ჰქობათა დღეამ.

— არა, ისე ტყულობ, სხვა ნიარ ქვიფხე ვარ. უპასუხა სიმონამ ამასთან უნდად მოეყოლებინა დარია ამამაგი, მაგრამ არ იქნა, ვერ დასძრა ენა, თითქო მთელის ქვეყნის მთა და ლოდი აწვა ზემოდან იმ სა-თქმელს სიტყვებს.

25—39, რიყინაშვილი საფთა ის-ხაკას მქ 32—33, ლორთქიფანიძე დავით არჩილის მქ 28—31, ელი-გულაშვილი მარდახ ისხაკას მქ 26—39, ბეგოვი იაკობ სემონის მქ 37—37, ლორთქიფანიძე მერაბ გე-ორგის მქ 21—42, თველორაძე სე-მონ იაკობის მქ 29—34, ოახენი-ვი 33—39, ქვიძე მოსე ათანასეს მქ 17—47, ბაქრაძე კონსტანტინე დიმიტრის მქ 21—42, ფიხანძე არონ მამაჯანას მქ 26—37, ლოლუაძე მი-სეიმონ ბესარიონის მქ 28—35, ლიბეგვი იაკობ სემონის მქ 30—33, კარბაშვილი ვასილ ლევანის მქ 26—37, კახუჩვი ივანე იოსების მქ 28—30, ქვილაძე ალექსი 11—48, მახარაძე რამონაზ 13—46, აბულა-ძე სემონ იოსების მქ 12—46, ჩი-მაკაძე იაკობ გრიგოლის მქ 17—41, ბარბიძე ივანე ხალის მქ 9—60, რაზუმიშვილი ივანე დიმიტრის მქ 27—28, ვახაშვილი ისიდორე იაკობის მქ 12—42, ქუნიია ილია მირიანის მქ 13—38, პეტრიაშვილი ვასილ 15—38, ჯაიანი ივანე პეტრეს მქ 26—29, ხელთუფთუშვილი დავით ბესარიონის მქ 15—39.

თვით არჩევანების დროს, ბ-ნმა მ. ნ. ქუთათელაძემ ორჯელ ილაპარაკა; ერთხელ იმის შესახებ, რომ კარგი იქნებოდა ხმონანი ბ-ნი ო. სენამდე ავირჩიოთ, საადგილ-მამული მაქსი ბუხაშვილტრო, რადგანაც არც ერთი ხმონანი ისეთი არ გვეყავს, რომ ანგარიში წარმოების რამე გვეცდებ; ამიტომ სენამდე ჩვენთვის გამო-სადგვი კაცი იქნება რევიზიების დრო-საო. მეორედ იმის შესახებ ილაპარაკა ბ-ნმა ქუთათელაძემ, რომ ბ-ნი ი. მ. ქუნიია გამგეობაში მსახურებს და ამიტომ ნება არა აქვს ხმონანზე კენქი ჩამოეტაროს, საბულის და-დგენილობის ძალით ხმონანს ნება არა აქვს გამგეობაში მსახურება.

კრებიდან ზოგმა შენიშნა ქუ-თათელაძეს, რომ მაგ დადგენილობას არავითარი კანონიერი საბუთი არა აქვსო. ბ-ნი ქუნიია შენიშნა, რომ იმ დადგენილობა წარსულს საბუის ეკუთვნის, დღეს საბუი არ არსებობს, ხოლო საარჩევანო კრება მოქმედებ-სო.

დასასრულ, რადგან 16 ხმონანი არ იქნა არჩეული, არ-არჩეულთა-გან არჩიეს ოთხი კაცი, რომელთაც სხვებთან შედარებით მეტი თეთრი კენქი მოუვიდათ და ხელ-მეორედ უპირეს კენქი. იმ ეს ოთხი კაცი: მფათა ისხაკას მქ რიყინაშვილი, ივანე დიმიტრის მქ რაზუმიშვილი, ივანე იოსების მქ კახუჩვი და ივანე

დილას ადრე წამოდა სიმონა, მაგრამ ყინაში წასვლას-კი აგვიანებდა. — შვილო, წაუხლს აქეთ გეტყობა, რომ სხვა ნიარ გუნებაზე ხარ, რე-ზა არ მტყუი, რა ამბავია? უთხრა დღეამ.

— ამ სიტყვებმა გამოიყვანეს სიმონა გატყობიდან. თავი იქით მიიბრუნა, რომ დღეს არ შეხვებდა თვალეებში და ისე უთხრა:

— ნენა, თუ ჩემთვის პოლს ფი-ქრობ, მე დარკოა რომაა, კალციის დაი, იგი მინდა ცოლათ. სხვა ქალს მე არ შევირთავ... ამის თქმაზე სი-რცელისთი გაწითლებული სიმონა, დღესთვის არ-კაცი შეუხვდას, ისე ადგა და წაიდა ყანაში.

ქ. ნინოშვილი (შემდეგი იქნება)

პეტრეს ძე კლიანი. ამით შორის თე-
ორი და იგი განვარდნილი:
შ. ი. რიგინაშვილი 25 თეთრი,
31 ში, ი. დ. რაზუმოვსკი 18—
38, . რ. კაუზნიცი 18—38 და ი.
ა. კაიანი 19—38.

ნ ა რ გ ე ვ ე ი
(გურნალ-გაზეთებიდან)

გაზეთი „Русскія Вѣдомости“-ი
თავისი წლიურს მიმოხილვებში შე-
სახებ საერთო მუდრანობის და ფი-
ნანსების მოხსენიებს, სხვათა ში-
რის, სახელად მამული კანონ-
განმარტობასაც წარსულის წლის
მედიუმობაში ამ ხიზანთა დებუ-
ლებების თაობაზედ ამბობს, რომ

ეს საკანონმდებლო განკარგულება სა-
ყუარდობა გარემოება, რადგან მაგ გან-
კარგულების აზრად აქვს წესის და რი-
გის ჩამოგდება სადღილ-მამული ყოფა-
მდღამარტობაში იმ საკანონმდებლო გლე-
ბა ჯგუფისა, რომელიც სდგას ერთი მა-
მულის პატრონების ადგილზე, ხმარობს
იმათს მიწა-წყალს უფლო იჯარის წესით
და ქალაქში დაწერილი საბუთები-თი არ
აქვს-ია, ამ დებულებით, რომელიც მ
იფინის იქნა დამტკიცებულ, ხიზნების
ხელში ჰრჩება ყოველივე მათს ხმარებაში
მყოფი სამონასხლო ადგილი, სახნავ-სათე-
ვის, სათიბი და სახალ მამულები; ხიზნებს
ნება აქვთ იმარონ სამოვრო ადგილები,
სარწყავი წყალი და ტუე იმეუ ფსად და
იმეუ გადასახადს სამაგიროდ, რომელ-
საც იხილდნენ წინად, ამას გარდა, ხიზნებს
ნება აქვთ დართული, შვისილად თავიან-
თი მამულები მთავრობის დამხარებით,
უფრო მოურთივლებიან თავიანთ მამულე-
ბის პატრონებს.

გაზეთი ბოლოს გულ-ტრეკვენი-
ულებით დასძინს ამას შემდეგსა:
სამწუხაროდ, ხიზნების შესახებმა კა-
ნონმა დაწესა სხვა გზაც მიწა-მამული-
ბებისა და ვადა-დაუდებლ იჯარაბარის
საგადადებულ ურთიერთობის გადასა-
საფარებლად. ეს ის გზაა, რომ, თუ
ერთმანეთში მოარეგლებიან და ამ მათ
მოარეგებას მიმორჩილებიან შე-აკი შე-
მოწყობა, შეიძლება ვადა-დაუდებლ ხმა-
რება მიწისა ვადა-დაუდებლ ვალთ ხმარებად.
მეთიხვედლისათვის, ვეკანებთ, ცხა-
დი უნდა იყოს; რადა სწყურს გა-
ზეთი, რომ ეს გზაც ვახსენილიან
კანონით მამულის პატრონისა და
დადგენდელის ხიზანის ურთიერ-
ობისათვის.

წერილები რადამიის მიხარო
I.
გეგზანი თვის მან. (20 მან.), შე-
ტროვალს ქ. ასაღვასეს ალექსანდრე
დაკანონაშვილს მიერ დამიტრა ბაქრა-
ძის ფონდის სისარგებლად.
მღვდელი დიმიტრი ხაბუტაშვილი
ქ. ახალციხე
II.
უქმობისაგან გათავის ნება მიხარ-
ძით, რომ თქვენს გაზეთის სარწყავ-
ებით გულითადა მადლობა გამოუკვსდა

მასწავლებელს ქ. შუშის სამოქალაქო
სკოლისათვის აკანონაშვილს შესუდგე-
ნიმეს, რომელმაც თავისი ხარჯით გა-
მოუწერა 1892 წლისათვის ასაღვასეს
სამრეგლო სკოლას სარწყავილა უქმ-
ნადი „წიგნილი“.
ხელმძღვანელი სკოლის მღვდელი
დ. ხაბუტაშვილი
ქ. ახალციხე

გ ე ბ ე შ ა
15 იანვარი

პატარაზანი. დღეს დილით შეე-
ციის პრინცი ბრძანდებოდა პეტრე-
პავლეს ტაძარში, გვირგვინით შეე-
მკო საფლავი იმპერატორის ალექ-
სანდრე II-ისა და მერმე დაესწრო
პანაშვიდს ისაიას ტაძარში დიდის მთა-
ვარის კონსტანტინე ნიკოლოზის ძის
სულის მოსახსენებლად გარდახდის;
დარბაზად იყო გარემე საქმეთა მი-
ნისტრთან და ელჩებთან; სადილობს
დღე მთავარ ვლიდმეფე ალექსანდრეს
ძისას.

პარნიშ. სოპერო თეატრში ბე-
რინებსა შორეულების მეთაურობით
შხადდება დიდი დღესასწაული, რო-
მლის შემოსავლის ნახევარიც ვადა-
დებულა დამწერელ რუსთა სასარ-
გებლად.

ბარლინი. დიდი მთავარი ალექსი
ალექსანდრეს ძე სამეფო გვარე-
ულობის წარმომადგენლებთან ერთად
მიბრძანდა იმპერატორ ვილელმთან
და დაბადების დღე მიულოცა. სა-
ღამოზე მიმგზავრებიან პეტრებურგს
დიდის მთავარის კონსტანტინე ნიკო-
ლოზის ძის დასალოცებაზე დასას-
წრებლად გენერალი ვერდერი და
ფლოციან-ალექსანტრე ჰეკერლორფი.

პატარაზანი. 11—13 იანვარს
განსაკრებულმა კომიტეტმა შევი-
რულება მიიღო 30,500 მან. აქე-
დავან 30,000 მ. დღემ მთავარმა
გოიგარე ალექსანდრეს ძემ შესწორა.
„Нор. Вр.“ იუწყება, მინისტრთა
კომიტეტის ყოველს კრებას სათანადო
სამინისტროები ერთის კვირის ცნო-
ბებს აძლევენ ხოლმე ხალხის გამო-
კვების საქმისათა.

უცხოეთიდან დებეში იუწყებიან,
რომ ევლო სამეფო სასახლეში დი-
დის მთავარის კონსტანტინე ნიკო-
ლოზის ძის გარდაცვალების გამო
გლოვია დაუწყიათ.

პარაშა. ლოდიაში, ბალუტში,
საიდუმლო ბების ბენარკოვას მკვდარ
ემპევილების გვაგები უპოვნეს. ეს
საქმე სკუბლიცის საქმესა ჰგავს.

ბარლინი. რეისტრებმა საბოლო-
ოდ შეიწყნარა შევიცარისათან დასა-
დები საეპრო ხელ-შეკრულობა.
მთავრობას ქსურს სატამონრა შელა-
ვათი მინიჭოს პირობა-შეუკერულს
სახელმწიფოებებს; თუ ისინიც თა-
ვისის მხრით სამაგიერო შელადათს
მიანიჭებენ გერმანიას.

ბარნი. საეროვნო საბჭომ შეი-
წყნარა გერმანიას და ავსტრი-ვენ-
გრიასთან დასადები საეპრო ხელშე-
კრულობანი.

აშინა. დღესათვის გადასლო რუ-
სეთში წასვლა, რადგან 19 იან-
ვრისთვის ვერა მიასწრებს დიდის
მთავარის კონსტანტინე ნიკოლოზის
ძის დასალოცებას.

თირანი. კვლავ ენება მისცეს თამ-
ბაქოს წვეთისა.

ბარლინი. რეისტრებმა შეიწყნარა
წინადადება, რომ სახლვარ გარეთის
პური, რომელიც კერძო საწყობებში
აწევი ტამონების ოლქში, შემო-
ტანილი იქნას შეღავათიანის გარდა-
სახადით. ესეთივე შეღავათი მიეცება
წისკილების მიერ შენახულს პურსაც
და აგრეთვე ხე-ტყესა, შემასა და ღვი-
რისა.

პეტრებურგის ბირეა, 14 იანვარი

Table with 4 columns: მან. კ., მან. კ., მან. კ., მან. კ. and rows for various items like სუბსანიონი, ტრეპონის, მათიანი, etc.

მიმოსალა ციხისლი მამიზისა შაბს
ზღაზამ

ბათუმიდან გადის:
სამშაბათობით: ნაშუადღევს 4 სა-
ათზე, მოკლე გზით, სუბუზისა და ნოვოროსი-
სიში შივლის.

ხუთშაბათობით: ნაშუადღევს 4
საათზე, მოკლე გზით, ნოვოროსიში შე-
ივლის.

შაბათობით: საღამოს 8 საათზე, შო-
რის გზით, ყოველს ნეთ-სადგურში შეი-
ვლის.

ორშაბათობით: სახლვარ-გარედ
კონსტანტინოპოლისკენ, საღამოს 7 საათზე
ბათუმში მოადის:

ორშაბათობით: დილით, მოკლე
გზით, გამოივლის კერხსა და სუბუზის.

ოთხშაბათობით: დილით, მოკლე
გზით, გამოივლის კერხსა და ნოვოროსი-
სიკენ.

პარასკევობით: საღამოზე, შორის
გზით.

კვირაობით: დილით, სტამოლოდამ.
ფოთში მოდის ბათუმში: ორ-
შაბათობით, შეუდლისა.

ფოთიდან ბათუმს მიდის: ხუთშა-
ბათობით, დილის 9 საათზე. (ბათუმში
მიმავლ მგზავთ შეუდლიან დადგინდნ
საფლოცი გეზზე, რომელიც გადის ნაშუ-
ადღევს 4 საათზე).

კვირაობით: დილის 9 საათზე.
ფოთიდან ბათუმს მიდის: ორშაბათო-
ბით, შეუდლისა.

გემი „Бабурка“ ბათუმიდან ფოთს მოდის
კვირაობით და ოთხშაბათობით, ნაშუ-
ადღევს 2 საათზე. ბათუმიდან გამოდის იმ
დღის, რომელსაც დანაშნავს ბათუმის სა-
აგერო.

ფოთიდან ბათუმს მიდის: სამშა-
ბათობით, დილის 9 საათზე, იმ გემს მი-
წერობს, რომელიც სუბუზზე ვაივის და
ოლდსანი მიდის.

შაბათობით: დილის 9 საათზე. ესეც
ინსწრობს ოლქში მიმავლს გემს.

საბეურნეო გაზეთი
„მეურნე“
1892 წელს გამოვა იმავე პროგრამით, როგორც წინა წლებში
გაზეთის ფასი:
ტფილისში
1 წლის . . . 4 მ. — კ.
1/2 „ . . . 2 მ. 50 კ.
ტფილისის გარედ
1 წლის . . . 5 მ. — კ.
1/2 „ . . . 3 მ. — კ.
განცხადება მთავარ გაზეთში დასაბუდებლად ყველა განხლად, სტრატინა 10
გან. უკანასკნელს გვარჯხლად და 20 გან. პირველს გვარჯხლად.
გაზეთის დაბეურნეო შეიძლება: ვაგასის საბეურნეო
საზოგადოების განცხადებით და თვით რედაქციიში, რეუტის ქუჩა-
ზე, სახლი № 10.
სახლვ გარემე მუსკოვრებით უნდა მიჰმართონ თვითონ რედაქციას,
შედეგის ადრესით: Тифлиси въ редакцію газ. „Мәурна“.
ყველა, ვინც 1891 წ. იბარებდა გაზე. „მეურნეს“, მომავალს
1892 წელსაც უსასყიდლოდ მიუგა მთელი წლის განმავლობაში.
(5-4)

გერძო ექიმა
პრემოზრაშენსკი
ასისეს ელექტრონითა: ფარადსებურ და ვალვანსებურ ხელისა და
ფეისის სიდაბდებს, ნეკრესის სნეულებებს, ნეკრესის ქარსა და
კონტრაქტურას (განავას სასკეს); ასისეს აგრეთვე სიდაბდლისათა
კრუქ, ბრძადა და მუნჯად ნაკარდასათა.
ამის გარდა, სწავლობს დედითა სნეულებებს და სიფილისს,
ავაგემოვებს მთავრს ყოველ დღე; დილის ცხრა საათიდან 12 სა-
ათამდე და საღამოთა 7—8-მდე.
ადრესი: მიხეილისა და ელისაბედის ქუჩების შესახვევში, № 9,
სახლი პაპოვისა.
(10-10)

ВЫСОЧАЙШЕ УЧРЕЖДЕННЫЙ,
подъ предѣдательствомъ Его Императорскаго
Высочества Наслѣдника Цесаревича,
ОСОБЫЙ КОМИТЕТЪ
Денежныя пожертвованія, предоставляемыя въ распоряженіе состоящаго
подъ предѣдательствомъ Его Императорскаго Высочества Наслѣдника
Цесаревича Особого Комитета для помощи нуждающимся въ мѣстныя, пости-
гнутыхъ неурожаямъ, а также завѣщанію о желаніи жертвовать въ пользу
нуждающихся хлѣбомъ (зерномъ и мукою) принимаются въ помѣщеніи Кабинета
Его Императорскаго Величества, у Анничкова моста, отъ 10 час. утра до 2
час. дня, ежедневно, за исключеніемъ дней нешриствующихъ. Пожертвованіи
отъ иногородныхъ слѣдуетъ адресовать: въ С.-Петербургѣ, въ Высочайше
учрежденный подъ предѣдательствомъ Его Императорскаго Высочества Наслѣд-
ника Цесаревича Особый Комитетъ.
(5-3)

დობეჭდა და იყილება „წერა-კით-
ხის საზოგადოების“ წიგნის მალა-
ზიაში
პრილოვის არაპეში
სიათაგნს თ. აკვა წყროვლის მიერ
ფსი 30 კან.

ვინც ოცდაათი ცალს ამ მესს იყი-
რის ერთად ნაღდს ფულზე, თითო
ცალი 24 კაპეიკად დაეთმობა.

წერა-კითხვის სამმართველოში და
ქართველთა იმხანავობის მალაზიაში
ისეიფება

ბანი გართალთა!
მოთხრობა ანტ. ფურცელისა,
გამოცემული ზ. კიკნაძისაგან, ფსი
30 კან.

ქუთაისის თანდასწავლად სასა-
დამოცემული ბანკის გამკეობა
საყოველთაოდ აუკანდებს, რომ
ბანკის წესდების მე-18-ს ძალით
ქვემო ადინმწულს რეცხვებში ბა-
ნკის გამკეობის სადგურში საზო-
გადო გავრთობით გასეიდულ იქნე-